

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 156 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Derpå foretoges:

Tredie behandling af forslag til lov om tillæg til lov om handel med foder- og gødningsstoffer samt grundforbedringsmidler.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3842).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 156 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (om hjælp til enlige mødre, inddrivelse og udbetaling af børnebidrag m. v.).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3853; udvalgets tillægsbetænkning findes i tillæg B. sp. 619).

Udenfor tillægsbetænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Ragnhild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen:*

Til § 1.

Efter overskriften „Til § 194“ indføjes følgende:

„I § 194, stk. 1, udgår de første 5 linier, og i stedet indsættes følgende:

„Retten til at få normalbidraget udbetalt med det fulde grundbeløb er for alle enligt stillede bidragsberettigede, herunder også enker og enkemænd, betinget af, at den bidragsberettigedes årlige indtægt, beregnet efter reglerne i stk. 3, ikke overstiger 8 000 kr.

For øvrige bidragsberettigede er retten til at få normalbidraget udbetalt med det fulde grundbeløb betinget af, at den bidragsberettigedes indtægt, beregnet efter reglerne i stk. 3, ikke overstiger følgende beløb, jfr. dog § 333:“.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ordføreren (Nina Andersen): Udvalget har efter lovforslagets anden behandling holdt et møde og indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse i den form, det fik efter afstemningen ved anden behandling. Inden jeg siger nogle ord om det stillede ændringsforslag, finder jeg anledning til

Formanden: Forhandlingen drejer sig foreløbig kun om ændringsforslaget.

Ordføreren (Nina Andersen): Det stillede ændringsforslag forekommer mig uegnet til vedtagelse. Hvis dette forslag blev vedtaget, ville man for alle kategorier af enlige få en indtægtsgrænse, som lå ca. 1 700 kr. over den indtægtsgrænse, der gælder for ægtepar, som har mulighed for forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Det forekommer mig både urimeligt og ufornuftigt at lægge et sådant forslag på tingets bord og vente det vedtaget.

Den enlige moders problemer er ikke blot af økonomisk, men også af medmenneskelig art, idet der også er problemer, som vedrører kontakt udadtil, og disse problemer, der efter min opfattelse slet ikke er løst, har en større mulighed for at blive løst, når der er et rimeligt forhold imellem, hvad der kan opnås af de forskellige grupper af medborgere, som i henhold til lovgivningen kan få udbetalt forskudsvis bidrag af det offentlige. Gennemføres et forslag som det af kommunisterne stillede, vil en sådan ligestilling ikke være tilstede, og alene af den grund vil jeg på udvalgets vegne anbefale, at man stemmer imod det.

Ragnhild Andersen: Desværre lykkedes det ikke ved dette lovforslags anden behandling af få vedtaget det ændringsforslag, mit parti stillede ved den lejlighed. Det gik som bekendt ud på at hæve indtægtsgrænserne, når det drejer sig om det offentlige udlæg af bidrag til enlige mødre, op til sygekassegrænserne eller det, vi kalder grænserne for ubemidlethed i folkeforsikringslovens forstand. Vort ændringsforslag blev forkastet, først og fremmest med den motivering, at indtægtsgrænserne derved ville komme for højt op. Man har fra de forskellige partiers side gjort gældende, at grænserne så ville komme så højt op, at selv mødre med forholdsvis høje indtægter derved fik mulighed for at få bidraget forskudsvis udbetalt. Jeg er ikke enig i disse betragtninger, men må stadig sammen med mit parti mene, at indtægtsgrænserne principielt helt bør bortfalde, så at alle mødre, der arbejder udenfor hjemmet for at forsørge deres børn, får sikkerhed for at få normalbidraget forskudsvis udbetalt.

Selvom jeg imidlertid principielt må stå fast på dette standpunkt, har jeg dog siden lovforslagets anden behandling spekuleret på, hvordan det da vil være muligt at hjælpe de mange tusinde enligt stillede mødre, som arbejder hele deres liv for at forsørge deres børn og skaffe dem en uddannelse, når vi altså ikke kunne komme igennem med vort ændringsforslag om at lade indtægtsgrænserne bortfalde eller hæve dem op til sygekassegrænserne. Ærede medlemmer og ordførerne for de forskellige partier har jo her i tinget givet udtryk for, at de — ligesom jeg og mit parti — ikke var tilfredse med de nugældende indtægtsgrænser, men anså dem for for lave. Jeg har da undersøgt betænkningen fra den kommission, som i årevis arbejdede med de enlige mødres problemer, for at se, hvilke forslag den har stillet. Jeg har tidligere nævnt, at kommissionen stillede det primære forslag, at indtægtsgrænserne burde bortfalde; det er der imidlertid ingen sympati for her i salen. Men kommissionen går et skridt videre, og jeg vil gerne have lov til at belyse, hvilket resultat kommissionen kommer til; jeg har tidligere påpeget, at denne kommissionsbetænkning om „Den enlige moder“ er afgivet og underskrevet af først og fremmest Danske Kvinders Natio-

nalsråd, Dansk Kvindesamfund og Kvindeligt Arbejderforbund; bag betænkningen står altså de største kvindeorganisationer i vort land; bag den står et medlem af den høje regering, den højtærede handelsminister, fru Lis Groes, og desuden det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne have lov til at citere fra kommissionsbetænkningens side 155, hvor der står:

„Forsåvidt det ikke lader sig gennemføre på een gang helt at forlade indtægtsgrænsen, må kommissionen mene, at de nuværende indtægtsgrænser bør forhøjes.“ Det ønsker man for det første, og videre siger man så:

„Der er derfor efter udvalgets opfattelse rimelig grund til i alt fald at forhøje indtægtsgrænsen f. eks. til 8 000 kr., således at den kommer til at svare omtrent til den ufaglærte mandlige arbejders løn med fradrag af skatter m. v. (men uden fradraget svarende til det samlede normalbidrag).“

Dette er kommissionens, om jeg så må sige, subsidiære forslag, og kommissionen begrundet det med følgende bemærkninger:

„Dette kan efter kommissionens opfattelse ikke anses for urimeligt, idet et ikke ubetydeligt antal familier vil have mere i indtægt på grund af hustruens erhverv, mandens bierhverv m. v., og derfor bør man retteligt ikke sammenligne med en familie, der alene lever af en ufaglært arbejders løn, men tage hensyn til familiens øvrige indtægter, således som de f. eks. fremgår af undersøgelserne over pristalsfamiliens indtægtsforhold. Man skal endvidere henviser til det ovenfor (s. 154) anførte om barnets behov for en særlig støtte.“

Det høje ting vil altså se, at de 8 000 kr. ikke er et beløb, jeg tilfældigt har valgt; det er et beløb, som en kommission efter årelange studeringer og analyser over, hvor fattigt og vanskeligt de enlige mødre har det, er kommet til — ikke som en primær, men som en subsidiær løsning, for såvidt det ikke skulle være muligt at få indtægtsgrænserne til helt at bortfalde.

Jeg har nævnt dette, fordi jeg antager, at det, når et sådant forslag er stillet i betænkningen om „Den enlige moder“, må være lettere, ja, næsten uundgåeligt for

[Ragnhild Andersen.]

kvindelige medlemmer af det høje folketing at gå med til, at indtægtsgrænsen kommer op på de nævnte 8 000 kr.

Der kan gøres den indvending, at de 8 000 kr. i dag er for lav en indtægtsgrænse, idet den ufaglærte arbejder siden 1953, da betænkningen blev afgivet, har opnået en noget højere gennemsnitsfortjeneste. Jeg har imidlertid ikke forhøjet dette tal, dels for ikke at vanskeliggøre en løsning, dels også fordi der i selve lovforslaget ligger en vis reel, om ikke stor, så dog påviselig forhøjelse af indtægtsgrænserne. Den er som sagt ikke stor, men den er der, og det er forklaringen på, at jeg ikke har forhøjet de 8 000 kr., skønt den ufaglærte arbejders gennemsnitsfortjeneste i dag er højere, end den var, da kommissionen afgav sin betænkning.

Jeg må derfor udtale min forbavelse over, at udvalgets ordfører, det ærede medlem fru Nina Andersen, med hele udvalget bag sig afviser dette vort ændringsforslag om at bringe indtægtsgrænsen op til 8 000 kr. Den ærede ordfører sagde, at det var urimeligt og ufornuftigt, og at den enlige moders problemer ikke blot var økonomiske, men også er andre, således også at få kontakt udadtil med andre mennesker. Det kan være meget rigtigt, at den enlige moder har mange forskellige problemer, men det er dog ubestrideligt, at hendes største problem er de vanskelige økonomiske vilkår — hele kommissionens betænkning er udtryk derfor — og det er ubestrideligt, at vil man hjælpe de enlige mødre over de besværligheder, de har med at sikre børnenes uddannelse, skal man ikke nøjes med gennem det foreliggende lovforslag at hjælpe de allerringest stillede, men så skal man også hjælpe de 70—80 pct. af de enlige mødre, som går på arbejde år ud og år ind og ikke henvender sig med deres sociale besværligheder til de offentlige myndigheder, men som udelukkende har det ønske at få sikkerhed for at få normalbidraget forskudsvis udbetalt.

Jeg kan ikke se rettere, end at alt taler for, at vi dog i hvert fald må hæve indtægtsgrænsen til 8 000 kr., og at de enlige mødre i hvert fald må forvente støtte i dette krav fra de kvinder, der selv har underskrevet betænkningen, er gået ind for be-

tænkningen og har givet udtryk for, at de støtter de enlige mødres krav. Det er det mindste, man kan gøre, og jeg opfordrer indtrængende her på falderebet, havde jeg nær sagt, nu ved lovforslagets tredje behandling til, at man dog i hvert fald ikke lader dem få det indtryk, at hvad de kvindelige folketingsmedlemmer udtaler i ord, er eet, men deres handlinger noget andet. Lad ikke de enlige mødre få det indtryk, at de er svigtet også af kvinderne i det høje folketing.

Jeg vil med disse ord så indtrængende, jeg kan, anbefale alle i tinget, først og fremmest de kvindelige medlemmer, at stemme for det af mit parti stillede ændringsforslag.

Jeg vil samtidig efterlyse svar på nogle af de spørgsmål, jeg stillede ved første og anden behandling, herunder spørgsmålet vedrørende de beløb, som mødrene har ret til at fradrage i indtægten efter formuleringen af tilføjelsen til § 194, hvor det hedder:

„De med opretholdelsen af pågældendes erhvervsindtægt forbundne, nødvendige udgifter vil ligeledes kunne fradrages, herunder et rimeligt beløb til dækning af udgifter ved pasning af børn.“

Jeg kunne godt lide at få oplyst, hvor meget disse beløb kan gå op til, og så vil jeg iøvrigt endnu en gang så indtrængende, jeg kan, anbefale vedtagelsen af det af mit parti stillede ændringsforslag.

Formanden: Jeg gentager, at forhandlingen foreløbig kun drejer sig om ændringsforslaget.

Gertie Wandel: Jeg henholder mig til de bemærkninger, jeg fremsatte ved anden behandling. Jeg tror, at der ved det foreliggende lovforslag, som mit parti vil stemme for, er opnået så mange forbedringer for de enlige mødre, at man gennem vedtagelsen af det ændringsforslag, som det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. har stillet, ville bringe de enlige mødre op over, hvad gifte arbejdere kunne opnå. Jeg kan derfor på mit partis vegne sige, at vi ikke kan stemme for ændringsforslaget.

Svend Jørgensen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale at stemme imod det ændringsforslag, som det kommunistiske parti

[Svend Jørgensen.]

har stillet, og at stemme for lovforslaget i den form, det fik ved afstemningen ved anden behandling.

Ordføreren (Nina Andersen): Det ærede medlem fru Ragnhild Andersen citerede et par af de ord, jeg havde anvendt i mit første indlæg, nemlig „urimeligt“ og „ufornuftigt“. Hun opfattede dem, lod det til, som om de alene sigtede til en indtægtsgrænse på 8 000 kr. Min mening var, at det var urimeligt og ufornuftigt at vedtage et lovforslag med en indtægtsgrænse for de enlige mødre, der ligger ca. 1.700 kr. over indtægtsgrænsen for et ægtepar, der har ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Jeg tror, det er ufornuftigt at skabe et sådant skel imellem to grupper i befolkningen, hvor forskellen i selve trangen er minimal. Udfra denne opfattelse ville det efter min mening skade den enlige mors goodwill, om man gennemførte noget sådant.

Socialministeren (Strøm): I anledning af det ændringsforslag, som er stillet af det kommunistiske parti, vil jeg gerne give et par oplysninger. Jeg mener, det er rigtigt, at vi hjælper de enlige mødre i så høj grad, som det nu engang er gør ligt, men spørgsmålet må ses i forbindelse med de vilkår, et ægtepar har.

Ved lovforslagets anden behandling oplyste jeg, at ufaglærte mandlige arbejdere har en gennemsnitsindkomst på ca. 10 400 kr., kontorister, gifte mænd og dermedigestillede, en gennemsnitsindkomst på ca. 9 400 kr., postbude med flere, gifte mænd og dermedigestillede, en gennemsnitsindtægt på ca. 9 600 kr., og her drejer det sig om en familie, en mand og en kone med 1, 2, 3, 4 eller 5 børn.

Ifølge det lovforslag, som nu forhåbentlig inden længe bliver vedtaget af det høje ting, vil den enlige moder med 1 barn, som har en indkomst på 6 320 kr., få et børnebidrag til barnet på 852 kr., hvilket svarer til en bruttoindtægt på ca. 8 452 kr., dertil kommer børnetilskuddet på 184 kr. og eventuelt fradragsberettigede erhvervsudgifter. Det ærede medlem fru Ragnhild Andersen spurgte mig om, hvor store beløb der her kunne blive tale om; jeg må gøre opmærksom på, at det er de sociale udvalg,

der skal skønne i det enkelte tilfælde, så det ville ikke være rigtigt af mig på nuværende tidspunkt at sætte en bestemt grænse.

Hvis den enlige moder har 4 børn, vil hun med en indkomst på 6 920 kr. få udbetalt bidrag på 3 408 kr.; det vil svare til en bruttoindtægt på 11 908 kr., hvortil kommer børnetilskud på 680 kr., og hun kan i dette tilfælde komme helt op på en indkomst på 14 738 kr., før den forskudsvis udbetaling af bidragene falder bort, og dertil få et børnetilskud på 480 kr.

Jeg har ønsket at give disse oplysninger, fordi jeg synes, at det høje ting ved at vedtage det foreliggende lovforslag medvirker til at give den enlige moder en sådan håndsækning, som vi kan være bekendt. Det bør jo være således, at også den familie, der selv må klare for sig, kan sige: ja, det, der nu er vedtaget, skønner vi er rigtigt. Derfor beder jeg de ærede medlemmer om at stemme imod det ændringsforslag, som er stillet af det kommunistiske parti.

Ragnhild Andersen: Jeg beklager navnlig, at de kvindelige ordførere i dag vender sig imod det ændringsforslag, som min gruppe har stillet. Det ærede medlem fru Gertie Wandel gjorde det med den motivering, at der var så mange forbedringer i ministerens lovforslag, at man ikke mente, det var rigtigt at gå med også til den af os foreslåede forbedring.

Ministerens forslag indeholder forbedringer, som mit parti erkender er tilstede; men de er i første række en håndsækning til de allerdårligst stillede kvinder, til dem, som ikke er raske og ikke kan gå på arbejde eller har meget lave indtægter. Det er rigtigt, at dem hjælper vi, men det er lige så rigtigt, at det store flertal af enlige mødre ikke er blandt dem, der henvender sig til de sociale myndigheder om hjælp og støtte, og de sidder meget strengt i det, hvilket også tydeligt fremgår af kommissionens betænkning. Derfor kan vi ikke sige, at når vi hjælper de allerdårligst stillede, kan vi ikke gå videre.

Jeg beklager derfor, at de ærede medlemmer fru Nina Andersen og fru Gertie Wandel indtog denne holdning lige så vel som ordføreren for det radikale venstre, det ærede medlem hr. Svend Jørgensen. At dette skulle komme fra det parti, hvis

[Ragnhild Andersen.]

kvindelige talsmand, det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, har været med til at underskrive betænkningen, skulle man ikke have troet. Men det skulle man altså opleve, ligesom man skulle opleve, at den ærede ordfører for den højtærede handelsministers parti stod her og hævdede, at man måtte ikke sætte indtægtsgrænsen op, for derved kunne man skade de enlige mødre. Hvad er nu det for en tale, at man kan skade de enlige mødres goodwill ved at sikre dem et lille, beskedent bidrag, som jo ikke engang dækker alle de udgifter, som moderen har ved barnets forsørgelse?

Den højtærede socialminister var inde på nogle af de samme synspunkter og kom med forskellige beregninger over indtægtsforholdene her i landet. Det være langt fra mig at påstå, at en kontorist eller et postbud med flere børn sidder særlig godt i det med 9 600 kr. i årsindtægt. Jeg ved meget vel, at disse familier naturligvis også må have økonomiske besværligheder, men, ærede medlemmer, glem stadig ikke, at den enlige moder aldrig har en ægtefælle, af hvem hun kan forvente en håndsrækning, aldrig! Hun må bygge på sine egne hænders arbejde, og denne kendsgerning fordrer af os, af det offentlige, at vi giver hende den hjælp, der ligger i, at hun i hvert tilfælde får sikkerhed for, at hun kan få sine børnebidrag forskudsvis udbetalt af det offentlige.

Når man her taler om indtægterne for postbude, kontorister og ufaglærte arbejdere, så ved alle i det høje ting jo udmærket, at de fleste af disse menneskers hustruer er nødt til at gå på arbejde samtidig med ægtefællen, for så vidt de ønsker at give deres børn en uddannelse. Den enlige moder har kun sig selv; det skal man huske, når man her stemmer nej til at sætte indtægtsgrænsen op til 8 000 kr., for derved modsætter man sig det store flertal af de enlige mødres interesser, og det skulle det høje ting ikke gøre efter al den tale om, at man er rede til at hjælpe dem over deres besværligheder. Det er det mindste, som kommissionen har foreslået, som mit parti har foreslået, og som man kan gøre her i dag, den mindste hjælp, man kan give de enlige mødre.

Socialministeren (Strøm): I mit første indlæg forsøgte jeg at gøre det klart, at ved det, der er tale om her, svigter vi ikke den enlige moder. Vi er medvirkende til at gennemføre en lovgivning, der forbedrer vilkårene for den enlige moder, men vi gør det på en sådan måde, at der tages skyldigt hensyn til dem, der skal betale, fordi de, der skal betale, er de ufaglærte mandlige arbejdere, kontoristerne og postbudene med indtægter, der er mindre end den, den enlige moder skal have for at kunne få udbetalt bidrag af det offentlige. Det er ud fra disse betragtninger, vi må se og vurdere sagen; vi må se på helheden, og det er det, jeg har gjort. Det er derfor, jeg anbefaler, at man stemmer imod det ærede medlems ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Ordføreren (Nina Andersen): Jeg vil gerne understrege, at det ærede medlem fru Ragnhild Andersen igen gik uden om den realitet i det foreliggende ændringsforslag, som jeg finder uacceptabel, nemlig at man vil gennemføre forskellige indtægtsgrænser for de to grupper i befolkningen, som i givet tilfælde kan få forskudsvis udbetaling af det offentlige, de enlige og ægteparrene.

(Kort bemærkning).

Ragnhild Andersen: Den højtærede socialminister mente, at når vi forbedrede lovgivningen som af mit parti foreslået, ville vi komme i modsætning til postbudenes, kontoristernes og de ufaglærte arbejderes interesser. Den højtærede socialminister gjorde opmærksom på, at det var dem, der skulle betale. Jeg har imidlertid ikke givet udtryk for, at fædrene ikke skulle have betalingspligt overfor mødrene, når der er tale om fædre, der har økonomisk evne til at betale bidraget. Naturligvis anser jeg det i første række for fædrenes pligt at betale, men jeg mener samtidig, at det er det offentliges pligt at udlægge pengene og ordne sig med de fædre, som er forsømmelige overfor mødrene. Det har jeg sagt mange gange fra denne talerstol. Jeg ønsker ingeniende, at man skal frede fædrene og lade det offentlige betale. Forsåvidt de har mulighed derfor, økonomisk evne dertil, skal de natur-

[Ragnhild Andersen.]

ligvis betale bidrag til de børn, som de har været med til at sætte i verden.

Det er den ene ting. Den anden ting er den påstand, som den ærede udvalgsordfører fremsatte om, at jeg gik uden om den realitet, at der også var problemer for de ægtepar, i hvilke hustruen havde medbragt et barn fra et tidligere ægteskab eller et barn født udenfor ægteskab — det var det problem, det ærede medlem fru Nina Andersen her rørte ved. Det ærede medlem mente, at det ville være forkert at hæve indtægtsgrænsen for enligstillede uden at hæve indtægtsgrænsen for sådanne ægtepar. Jeg skal ikke bestride, at der her kan være problemer, men jeg vil stadig holde fast ved, at det store spørgsmål dog er tilstede dér, hvor mødre sidder alene. Dem har vi ingen ret til at svigte, og derfor går mit partis ændringsforslag ud på, at vi skal hjælpe dem ved at sætte indtægtsgrænsen for dem ved 8 000 kr.

Socialministeren (Strøm): Jeg gør det ærede medlem fru Ragnhild Andersen opmærksom på, at dér, hvor fædrene betaler, er der jo intet problem. Dér får de pågældende mødre pengene, uanset hvilken indkomst de har. Det er først dér, hvor det offentlige må træde til, at det bliver et problem for os at gennemføre en lovgivning, der også tager skyldigt hensyn til gifte, som har flere børn og skal klare sig med mindre end den enlige moder. Det er det, jeg mener vi har gjort med det lovforslag, vi nu gennemfører.

(Kort bemærkning).

Ragnhild Andersen: Den højtærede socialminister behøver ikke at oplyse mig om, at dér, hvor faderen betaler, er der intet problem. Problemet er at hjælpe alle de mødre, der af den ene eller den anden grund har vanskelighed ved at få bidraget fra faderen, og dér mener jeg samfundet har pligt til at hjælpe de dårligt stillede, dem, som samtidig har uddannelses- og forsørgelsespligter overfor deres børn. Det er ifølge kommissionens betænkning en kendsgerning, at disse børn får en ringere uddannelse end andre børn, og at de bor i ringere boliger. Det kan vi ikke se bort fra; derfor må vi også sørge for, at det offentlige hjælper disse kvinder

ved at sikre dem bidragets udbetaling. Så må man senere, hvor det er forsvarligt, kræve det ind hos de fædre, der er for-sømmelige.

Socialministeren (Strøm): Det er også det, vi gør, ærede medlem. Vi hjælper dem her. Det, der er tale om, er, at det ærede medlem mener, at vi hjælper dem for lidt, og det vil det ærede medlem mene, uanset hvordan vi hjælper dem.

(Kort bemærkning).

Ragnhild Andersen: Den højtærede minister hævder, at jeg vil være utilfreds under alle omstændigheder. Ja, når der er grund til at være utilfreds, så er jeg utilfreds. Når kommissionen, som jeg har nævnt her, stiller et primært og derefter et subsidiært forslag og hverken ministeren eller de ærede kvindelige medlemmer vil gå ind for noget af det, som de selv har skrevet under på i betænkningen og er gået ind for, så må jeg minsandten melde pas; så må den højtærede minister undskylde mig, at jeg ikke er tilfreds. Den højtærede minister siger, at vi hjælper, men at jeg ikke mener, at det er tilstrækkeligt. Ja, vi hjælper nogle, de dårligst stillede, men vi hjælper ikke dem allesammen, og det er det, jeg ønsker vi skal gøre.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Ændringsforslaget
forkastedes med 143 stemmer mod 8.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ordføreren (Nina Andersen): Der har omkring dette lovforslag været gjort forsøg på fortrinsvis at dreje diskussionen hen på spørgsmålet om indtægtsgrænsen. Jeg synes, det vil være rigtigt nu, inden vi stemmer ved tredje behandling, kort at ride op, hvad der egentlig findes af forbedringer i dette lovforslag.

Man kan naturligvis først nævne, at der er sket en stramning af reglerne om indkrævning af bidrag hos faderen, og jeg tror, dette ikke alene har betydning eller forhåbentlig vil få betydning for statens kasse,

[Nina Andersen.]

men jeg tror, det vil få betydning for vurderingen af, hvor man kan lægge indtægtsgrænsen for de enlige mødre. Hvis forskellen mellem de forskudsvis udbetalte bidrag og de summer, der indkræves fra fædrene, bliver mindre, tror jeg, der er en større mulighed for at ændre indtægtsgrænsen.

Jeg vil gerne nævne, at man endvidere har forhøjet indtægtsgrænsen ved børnetilskud og ved visse udgifter til opretholdelse af erhvervsarbejde. Det kan, som den højtærede socialminister sagde, ikke vurderes på nuværende tidspunkt, hvad det sidste kan blive til i penge, men det er givet, at det vil lægge et beløb til den nuværende indtægtsgrænse, der jo i København for bruttoindtægten ligger et sted omkring 7 600 kr.

Der er endvidere en lempelse i beregningen af barnets egenindtægt, således at bidraget ikke bortfalder eller formindskes så hurtigt som efter de nugældende regler, og der er stadigvæk en mulighed for at tage særlige hensyn i sygdomstilfælde, eller når barnet er under uddannelse.

Der er en lille ændring, som ikke ser ud af meget, men som for de enkelte kvinder betyder en del, nemlig denne, at man, når dette lovforslag gennemføres, kan udbetale børnebidrag til en enlig moder fra den dag, barnet bliver født, når blot faderskabssag er rejst, medens hun nu må vente, indtil faderskabssagen er afsluttet, hvilket jo ofte kan tage nogle måneder.

Der er endvidere i forslaget reglen om, at en enke kan få barsefødsbidrag og underhold før og efter fødslen efter samme regler, som gælder for ugifte, og der er bestemmelsen om, at en enke eller en enke-mand kan beholde enkebørnspengene, selv om den pågældende indgår ægteskab. Det kan ikke ske nu.

Så er der overgangshjælpen for enkerne i de 13, subsidiært 26, uger og mulighederne for, at fraskilte kan få samme hjælp — og i særlige tilfælde også de separerede.

Der er det særlige afsnit om kommunehjælp som særlig hjælp til de enlige, som på grund af børnenes pasning eller nedsat erhvervsevne ikke kan påtage sig arbejde eller kun arbejde på nedsat tid, og der er i forbindelse hermed reglen om, at eventuel arbejdsindtægt for arbejde på nedsat ar-

bejdstid kun regnes til halvdelen ved beregningen af, hvad der kan udbetales af det offentlige. Der er ligeledes de nye regler om hjælp til uddannelse.

Lovforslaget indeholder altså en række positive ændringer, som hjælper dem, der er dårligst stillet. Vi ved, at i dette land er ændringer af sociallovgivningen gennemført etapevis. Vi har her løftet dem, der har det dårligst, opad imod dem, der har det lidt bedre. I mit parti synes vi, det er det rigtige princip, og det har været en glæde at mærke den velvillige stemning, der har rådet omkring dette lovforslag. Den er berettiget; det giver de enlige mødre noget; det viser, at de enlige mødre ikke er svigtet.

Ragnhild Andersen: Ingen beklager mere end jeg, at det ikke lykkedes for et øjeblik siden at få vort ændringsforslag vedtaget. Men naturligvis vil mit parti alligevel medvirke til gennemførelsen af de øvrigt foreslåede ændringer i forsorgsloven, som vi jo allerede har debatteret ved første og anden behandling. De vil betyde fremskridt for dem, der er allerdårligst stillet. Vi medvirker gerne hertil, og vi håber, at det inden længe skal blive muligt at gennemføre endnu flere fremskridt og forbedringer til gavn for de enlige mødre.

Socialministeren (Strøm): Ja, så takker jeg alle for den venlige tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 148 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den følgende sag var:

Anden behandling af forslag til lov om godtgørelse for husleje-forhøjelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1396; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 673).